

Předkládací zpráva

Návrh zákona, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů, je předkládán v souladu s Plánem legislativních prací vlády na zbývající část roku 2014.

Cílem předkládaného návrhu zákona je novelizace právního předpisu, která je zaměřena na

- precizace zavedených pojmů (zejména zhotovitel, zadavatel stavby, staveniště, koordinátor BOZP),
- úprava kvalifikačních předpokladů pro získání odborné způsobilosti k zajišťování úkolů v prevenci rizik a koordinátora BOZP,
- zavedení nového druhu zkoušky při snaze o opakované získání kvalifikace odborně způsobilé osoby,
- zavedení evidence odborně způsobilých osob,
- dílčí úprava povinností zadavatele stavby, koordinátora BOZP, odborně způsobilé osoby v prevenci rizik,
- zavedení přestupků a správních deliktů odborně způsobilých osob (zejména koordinátora BOZP),

a odůvodněna především následujícími skutečnostmi:

Cílem předložení tohoto návrhu je uvedení zákona do souladu s požadavky a poznatky praxe, které vyplynuly z jeho aplikace v uplynulých letech. Navrhované změny vycházejí zejména z výsledků kontrol Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce na úseku bezpečnosti práce na pracovištích, především na staveništích, a dále z výsledků dvou projektů, které Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „ministerstvo“) v této oblasti vyhlásilo a zadalo k řešení.

Současně bylo využito poznatků ministerstva získaných z vlastních kontrol u držitelů akreditací, kteří zajišťují zkoušky fyzických osob z odborné způsobilosti k zajišťování úkolů v prevenci rizik a z odborné způsobilosti k činnostem koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi.

V neposlední řadě návrhy na změny vyplynuly z diskusí s odbornou veřejností. Tyto probíhaly v roce 2013 až do poloviny roku 2014 se zástupci odborných institucí, jako je například Hospodářská komora ČR, Svaz podnikatelů ve stavebnictví, Česká společnost stavebních koordinátorů, Česká společnost stavebních inženýrů o.s., Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků, SPOLEČNÁ VIZE: bezpečnost práce na staveništi, o.s., a Státní úřad inspekce práce.

Ke splnění výše uvedeného cíle zákona se upřesňuje terminologie vyplývající jak z národního práva, tak z práva Evropské unie, zejména ta, která je užívána v části třetí upravující oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništích. Hlavním důvodem pro navrhovanou úpravu je, že pojmy stejného znění, ale jiného obsahu, uvedené v zákoně, se užívají v dalších právních předpisech (např. v zákoně č. 183/2006 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů anebo v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Zaměňování a směšování stejně znějících pojmů jiného obsahu z různých oblastí práva (i když v některých případech příbuzných) dodržování ustanovení zákona neprospívá a často přispívá k nejednotnosti v aplikaci těchto pojmů.

K dosažení cíle zákona přispěje rovněž zvýšení nároků na vzdělání a odbornou praxi uchazečů o získání odborné způsobilosti fyzických osob k činnostem koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi, a to z důvodu významu jejich činnosti pro systém řízení bezpečnosti práce na stavbách.

Návrh vychází vstříc požadavkům na snížení administrativní náročnosti prací, a to při zpracování plánů BOZP na staveništích. V návrhu se ministerstvu ukládá zpracovat v prováděcím právním předpisu minimální požadavky na tento dokument, aby nebyl formálním mnohastránkovým dokumentem, se kterým se nepracuje, ale aby byl stručným a účinným nástrojem pro zkvalitnění systému řízení bezpečnosti práce na staveništi.

V neposlední řadě je cílem navrhované novely zákona hmotněprávní úprava povinností zúčastněných osob pro potřebu vymezení skutkových podstat nových přestupků a správních deliktů v zákoně č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů.

Navrhované legislativně technické změny směřují ke zpřesnění platné právní úpravy, mimo jiné též v souvislosti s přijetím jiných právních předpisů. Navržená účinnost zákona dnem 1. července 2015 vytváří s ohledem na obsah a rozsah navrhovaných změn přiměřený časový prostor pro legisvakanci. Součástí návrhu je i návrh prováděcích právních předpisů k informaci včetně platného znění s vyznačením navrhovaných změn, tento návrh je předkládán pro informaci.

Návrh zákona byl zaslán všem připomínkovým místům stanoveným v eKLEP a dále pak Nejvyššímu státnímu zastupitelství, Svazu obchodu a cestovní u ruchu, Odborovému svazu pracovníků zemědělství a výživy, Národní radě osob se zdravotním postižením ČR, Českomoravské konfederaci odborových svazů, Konfederaci zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR a Asociaci pro rozvoj kolektivního vyjednávání. Celkem bylo osloveno 54 připomínkových míst.

K návrhu zákona byly v průběhu meziresortního připomínkového řízení uplatněny zásadní i doporučující připomínky. K návrhu zaslalo stanovisko 45 připomínkových míst. Připomínky doporučujícího charakteru uplatnilo 7 připomínkových míst, připomínky zásadní uplatnilo 15 připomínkových míst. Dne 3. prosince 2014 proběhla porada k vypořádání připomínek, na níž se nedostavilo několik připomínkových míst, která vnesla zásadní připomínky, a tudíž musela být zahájena individuální jednání k jejich vypořádání. S ohledem na uvedené bylo třeba požádat předsedu vlády o prodloužení termínu k předložení návrhu vládě do konce měsíce ledna. V průběhu vypořádání meziresortního řízení byly vypořádány všechny zásadní připomínky, buď byly vysvětleny, nebo akceptovány. Ve smyslu čl. 5 Legislativních pravidel vlády je návrh zákona předkládán vládě **bez rozporu**.

Výsledek připomínkového řízení je uveden v příloze č. V.